

Kun saaret olivat vielä saaria. Sörnäisten niemi ja etualalla oikealla Sompasaari, siitä vasemmalle Kana ja Hanasaari. Saaret Sörnäisten niemen pohjoispuolella ovat Iso ja Pieni Verkkosaari ja Kyläsaari.

1920-LUVUN Helsinkiä kuvina

Ari Laitala

Helsingin kaupunginmuseon 2017 avaama kuvapalvelu mahdollistaa valokuvien siivittämien aikamatkojen teon menneen ajan Helsinkiin. Museon noin miljoonan kuvan kokoelmasta on nyt avoimesti saatavilla noin 50 000 kuvaa. Teimme haun 1920-luvun kuviin aineistoa jakavaan helsinkikuvia.fi-palveluun. Haaviin jäi 1 098 kuvaa, joista valitsimme muutaman tarkempaa tutustumista varten.

Eiel Saarisen suunnittelema Munkkiniemen pensionaatti valmistui 1918 ja on niitä harvoja rakennuksia, jotka toteutuivat 1915 valmistuneesta Munkkiniemi-Haaga suunnitelmasta. Rakennus on ollut monenlaisessa käytössä, mm. Kadettikouluna 1924–1940. Senaatti-kiinteistöt on myynyt rakennuksen marraskuussa 2019 ja siellä on juuri alkanut muutostyö asunnoiksi asemakaavan muuttamisen mahdollistamana.

Lähiliikenteen linja-autoja Rautatientorilla. 1840-luvulla varsinaisesti käynnistynyt vossikkatoiminta alkaa hiipua 1920-luvulla. Linja-autojen lisäksi yksityisautojen määrä kasvaa voimakkaasti. Samoin raitiotieliikenne kattaa 1920-luvulla jo varsin hyvin silloisen kantakaupungin alueen.

Naamiaiset Teknillisen korkeakoulun ylioppilaskunnan talolla Polilla. Mahtaa kohan tässä kuvassa olla maanmittareita?

Sisäkuva Kulmakoulusta, joka oli Helsingin Kruununhaassa vuosina 1928–1981 toiminut yksityinen oppikoulu. Huomio kiinnittyy salin seinien kuvitukseen. Liekö tähän vaikuttanut 1922 alkanut laaja Egypti-innostus, arkeologi Howard Carterin löydettyä farao Tutankhamonin haudan 1922?

Suomessa säädettiin oppivelvollisuuslaki 1921, jonka mukaan kaikkien oppivelvollisuuskään tulevien oli suoritettava kuusivuotisen kansakoulun oppimäärä. Lakia myös vastustettiin, sillä sen toteuttamisen arveltiin tulevan kalliiksi ja laiskistavan nuorisoa. Oppivelvollisuuslain myötä oli käynnistettävä valtaisa, tuhansia koulurakennuksia käsittävä rakennusurakka. Suurin rakennusbuumi koetaan kuitenkin vasta 1950-luvulla, johon osaltaan olivat vaikuttamassa suuret ikäluokat sekä karjalaisen siirtoväestön asuttaminen. Niinikään vasta 1950-luvulla kouluverkko saadaan lopulta valmiiksi Tunturi-Lapin syrjäkyliä myöten. Perusasteen koulujen lukumäärässä saavutetaan huippu noin vuonna 1960, jolloin koulujen määrä on lähes 8 000 kpl.

Lennätinlaitos osoitteessa Pohjoinen Makasiinikatu 9 oli oman aikansa "datakeskus". Kuvasta on olemassa Deoldify-algoritmilla tuotettu värikuvaversio. Katso *Helsingin Sanomat* 31.1.2020.

